

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Buitengewoon secundair onderwijs Sint-Mariadal te
GEEL**

Hoofdstructuur	buitengewoon secundair onderwijs
Instellingsnummer	27649
Instelling	Buitengewoon secundair onderwijs Sint-Mariadal
Directeur	Stef VAN HOOFF
Adres	Eindhoutseweg 25 - 2440 GEEL
Telefoon	014-86.11.47
Fax	014-86.85.87
E-mail	stef.vanhoof@buso-oosterlo.be
Website	www.buso-oosterlo.be
Bestuur van de instelling	VZW Oosterbos
Adres	Oevelse dreef 18_A - 2260 WESTERLO
CLB	Vrij CLB Kempen
Adres	Korte Begijnenstraat 18 - 2300 TURNHOUT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	03-11-2014, 04-11-2014, 05-11-2014, 06-11-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	20-11-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Bart TABRUYN
Teamleden	Cathy MOELANTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Opleidingsvorm 1 - Algemene en sociale vorming.....	8
3.1.1.2 Opleidingsvorm 2 - Beroepsgerichte vorming	10
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	11
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Evaluatiesysteem.....	14
4.2 Afstemming met partners	15
4.3 Leerbegeleiding	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
6.1 Wat doet de school goed?.....	19
6.2 Wat kan de school verbeteren?	19
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	19
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	20
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	20

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leerprestaties.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - de beginsituatiebepaling
 - de doelenselectiefase
 - de voorbereidingsfase
 - de uitvoeringsfase
 - de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag geeft de vaststellingen weer van de doorlichting in Sint-Mariadal, een school voor buitengewoon onderwijs te Geel. Jongeren met een matige of ernstige mentale handicap kunnen er met hun specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften terecht op een mooi domein waar zowel het internaat als de school zich bevinden. De onderwijsinspectie heeft haar onderzoek gericht op opleidingsvorm één en op de beroepsgerichte vorming in opleidingsvorm twee. Uit het onderzoek blijkt dat de school voldoet aan de onderwijsdoelstellingen voor beide structuuronderdelen. Verder werden naast het onderwijsproces leerbegeleiding en de afstemming met externe partners ook onderzocht hoe de personeelsevaluatie verloopt. Het algemeen beleid en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de school maken steeds deel uit van een schooldoorlichting.

In opleidingsvorm één bereidt de school de leerlingen in voldoende mate voor op de einddoelstelling, integratie in een beschermd leefmilieu. De school werkt erg nauw samen met het internaat om elke leerling onderwijs op maat te bieden. Alle personen die betrokken zijn bij de opleiding van de jongeren hebben een zeer goed beeld van wat de noden en de mogelijkheden zijn van elke leerling waarvoor ze instaan. Er wordt zeer veel overlegd om de jongeren gepast te kunnen ondersteunen in hun leertraject. De lessen die de school geeft verschillen per klas, afhankelijk van de leerlingen die er deel van uit maken. Dit onderwijsaanbod wordt jaarlijks aangepast waar nodig. De leraren plannen hun lessen zorgvuldig en zorgen voor voldoende afwisseling en uitdaging. Voor sommige leerlingen is het mogelijk om een sociale training in de vorm van stage te volgen. Dit wordt voldoende voorbereid, maar de opvolging en de evaluatie ervan verloopt nog niet zo goed. Dit is een werkpunt voor de school.

Ook in de beroepsgerichte Vorming van opleidingsvorm twee wordt in voldoende mate handelingsplanmatig tewerk gegaan door de leraren waarbij ze onderwijs op maat van elke leerling verschaffen. De leerlingen worden rekening houdend met hun leeftijd gepast benaderd en goed voorbereid op tewerkstelling in een beschermd arbeidsmilieu. Het werk dat op de school tijdens semi-industriële activiteiten en groenzorg uitgevoerd wordt, sluit goed aan bij wat er in beschutte werkplaatsen aan bod komt. Het werk op verplaatsing is een meerwaarde voor de opleiding. De stage voor alle leerlingen van deze opleidingsvorm wordt goed voorbereid maar ook kwaliteitsvol opgevolgd en geëvalueerd. De lessen huishoudelijke redzaamheid zijn leerrijk maar in mindere mate beroepsgericht. Het hele schoolteam vertoont een grote betrokkenheid en veel enthousiasme waarbij het welbevinden van de leerlingen voorop staat.

In het kwaliteitsonderzoek van de leerbegeleiding onderzoekt de onderwijsinspectie vooral het proces van handelingsplanning op schoolniveau. De schoolleiding heeft voor dit proces een duidelijke visie uitgeschreven en het digitale systeem wordt op een goede manier gebruikt om een handelingsplanmatige werkwijze te ondersteunen en uit te bouwen. Er is een grote gedrevenheid binnen de school om deze werking steeds weer te verbeteren. De orthopedagoge en de directeur volgen goed op of de digitale documenten goed gebruikt worden en ondersteunen leraren waar nodig. Deze digitale gegevens worden bovendien gedeeld met het Multifunctioneel Centrum (MFC) op het domein om de schoolwerking en die van het internaat op elkaar af te stemmen. Ook de samenwerking met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en andere externe partners draagt bij tot een goede begeleiding op maat van de leerlingen. Met deze samenwerkingsverbanden werkt de school aan het voorbereiden van de afstemming op nieuwe doelgroepen die mogelijk in de school zullen begeleid worden.

De procedure voor de evaluatie van het personeel is een voorbeeld van goede praktijk. De directeur volgt een zeer duidelijke procedure voor elk personeelslid waarbij steeds een klasbezoek, een functioneringsgesprek en een officieel evaluatiegesprek plaatsvindt binnen de wettelijk vastgelegde termijn van vier jaar. Telkens wordt een verslag opgemaakt met aandacht voor formele afspraken en ruimte voor inbreng van het betrokken personeelslid. De school hanteert deze evaluatieprocedure op een stimulerende wijze om personeelsleden in hun dagelijkse werking te ondersteunen of bij te sturen.

Het algemeen beleid van de school ligt in de handen van een ervaren directeur die in het beleidsteam bijgestaan wordt door de orthopedagoge en de coördinator van opleidingsvorm één. Allen zijn nauw betrokken bij het dagelijkse klasgebeuren. In onderling overleg nemen zij de belangrijke beslissingen, al staan ze steeds open voor inbreng vanuit het personeel. De algemene doelen van de school zijn goed uitgeschreven in verschillende visieteksten die overzichtelijk zijn samengebracht in een schoolwerkplan. Dit plan kan als duidelijke leidraad voor de gehele schoolwerking dienen. Daarnaast ondernam de school zelf al enkele goede initiatieven om de kwaliteit van haar eigen werking te meten en bij te sturen. De school heeft de intentie om naast het opstarten van een pedagogische raad voor personeelsleden ook een bevraging bij ouders te houden wat er op wijst dat de school ook in de toekomst zorg wil dragen voor haar kwaliteit.

Het beleid met betrekking tot woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de school is goed. De school is waakzaam voor eventuele gevaren of tekorten en waar mogelijk pakt ze deze onmiddellijk aan. Andere zaken die nog moeten verbeteren zijn opgenomen in de planning en worden via tijdelijke maatregelen grotendeels opgelost. Opvallend is de algemene netheid en de wijze waarop het dagelijks onderhoud in de gebouwen en op het hele domein goed uitgevoerd wordt.

Uit het kwaliteitsonderzoek van de processen en het algemeen beleid blijkt dat de school steeds doordacht vanuit een duidelijke visie tewerk gaat en dat de onderwijsdoelstellingen in voldoende mate nagestreefd worden. Het team heeft oog voor de kwaliteit van haar schoolwerking en stuurt bij waar zij dit nodig acht. Daarom sluit de inspectie de doorlichting af met een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus

Opleidingsvorm 1	Algemene en sociale vorming	
Opleidingsvorm 1	x	
Opleidingsvorm 2	Algemene en sociale vorming	Beroepsgerichte vorming
Opleidingsvorm 2		x

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Personeelsbeheer

Evaluatiesysteem

Onderwijs - Begeleiding

Afstemming met partners

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op.

3.1.1.1 Opleidingsvorm 1 - Algemene en sociale vorming

Voldoet

De school bereidt de leerlingen in voldoende mate voor op de einddoelstelling, integratie in een beschermd leefmilieu. Ze past het proces van handelingsplanning toe en realiseert hierdoor onderwijs op maat, waarbij het welbevinden van de leerlingen steeds voorop staat.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Actualisering*

In de leerlingendossiers op het digitale schoolplatform is een zeer uitgebreide beeldvorming van alle leerlingen terug te vinden. Veelvuldig multidisciplinair overleg leidt tot een gedetailleerde beeldvorming die voortdurend geactualiseerd wordt. Waar wenselijk worden ook personeelsleden van het Multifunctioneel Centrum (MFC) betrokken in dit overleg. Vooral opvoedings- maar zeker ook onderwijsbehoeftes worden in ruim voldoende mate in kaart gebracht. Deze gegevensverzameling leent zich voor een doelenselectie op maat van de individuele leerling.

Doelenselectiefase

*Op maat
Doelenkaders
Horizontale en verticale
afstemming
Multidisciplinair overleg
Evenwichtig aanbod*

De school hanteert een eigen doelenkader dat voldoende is afgestemd op de volledige ontwikkeling van de leerling en op de einddoelstelling van opleidingsvorm één. Het werd in een vorig schooljaar afgetoetst aan de door de overheid uitgewerkte ontwikkelingsdoelen voor OV1-OV2. Waar nodig werd het aangepast zodat de drie vormingsgebieden evenwichtig aan bod komen. Vanuit een multidisciplinair overleg worden uit dit kader gepaste doelen geselecteerd per pedagogische eenheid en voor elke individuele leerling. De vele formele leerlingenbesprekingen, het vrijwel dagelijks informeel overleg en de zeer nauwe samenwerking tussen de verschillende leraren, de paramedici en het MFC leidden tot een goede horizontale en verticale afstemming.

Vorbereidingsfase

*Groeperingsvorm
Vakkenopdeling
Planning
Methodiek en werkvormen
Multidisciplinair
Infrastructuur en uitrusting*

De groepssamenstelling gebeurde op een zeer doordachte wijze waarbij een onderscheid gemaakt werd tussen de geïntegreerde werking, de auti-klassen, de structuurklassen en de reguliere werking in opleidingsvorm één. Ook de keuze voor het gepast vakkenaanbod dat per pedagogische eenheid verschilt, wordt goed gemotiveerd in de klasinformatiedossiers. Dit aanbod wordt jaarlijks geëvalueerd en in overleg met alle betrokkenen aangepast en afgestemd op de groepsnoden indien nodig.

De verschillende planningsdocumenten van de meeste leraren tonen aan dat er voldoende aandacht is voor differentiatie in doelen, methodieken, werkvormen en ondersteuningsmaatregelen. Het gepast inschakelen van het uur bijscholing-begeleiding en het planmatig inzetten van de paramedici gebeurt steeds vanuit een multidisciplinair overleg.

Hoewel de school beperkt is in het aantal lokalen voldoen de infrastructuur en de uitrusting voor deze opleidingsvorm. De algemene netheid en de aanwezigheid van de vele moderne speel- en leertuigen op het gehele domein bevorderen het aangenaam leer- en leefklimaat op de school.

Uitvoeringsfase <i>Individualisatie en differentiatie</i> <i>Planmatige aanpak</i> <i>Flexibiliteit</i> <i>Methodiek en werkvormen</i>	Uit klasobservaties en voorgelegde documenten blijkt dat de vooropgestelde doelenselectie en differentiatie door de meeste leraren planmatig wordt nagestreefd. Onderwijzend personeel, paramedici en opvoeders werken nauw samen en spelen flexibel in op actuele noden en zorgvragen. Het team vertoont een grote betrokkenheid en veel enthousiasme waarbij alle personeelsleden elkaar in de klas en daarbuiten ondersteunen en het welbevinden van de leerlingen voorop staat. Er wordt gebruik gemaakt van gepaste methodieken en een grote verscheidenheid aan werkvormen wordt gehanteerd.
Evaluatiefase <i>Systeem of instrument</i> <i>Visie en afspraken</i> <i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i> <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Transparantie en normering</i> <i>Procesevaluatie</i> <i>Rapportering</i>	Alle leraren evalueren minimaal twee keer per jaar de door hen geselecteerde doelen in het digitale schoolplatform. Tijdens klassenraden en evaluatiedagen worden de specifieke doelen per leerling door de gehele klassenraad samen besproken en geëvalueerd. Verdere richtlijnen in verband met een mogelijke tussentijdse evaluatie ontbreken nog. Daarom verloopt de permanente evaluatie nog erg divers en is de uitvoering ervan zowel kwantitatief als kwalitatief erg persoonsgebonden. Waar de tussentijdse evaluatie van doelen al elektronisch gebeurde, is de vaak aanwezige toelichting bij de score een diagnostische meerwaarde om te komen tot een nieuwe zorgvraag en doelenselectie. Het loopbaanoverzicht dat gegenereerd kan worden biedt een goede mogelijkheid om leervorderingen over de jaren heen overzichtelijk in kaart te brengen. Omdat het digitale evaluatiesysteem pas recent in gebruik werd genomen, is dit overzicht nu nog beperkt. De goed uitgewerkte rapporteren bevatten erg veel relevante informatie die leerlingen en ouders laten weten waaraan gewerkt werd en hoever de leerling staat. Ze zijn tevens een erg nuttige aanvulling voor het actualiseren van de beginsituatie.
	Stage Voor leerlingen die hiervoor in aanmerking komen worden Sociaal Maatschappelijke Integratie Activiteiten (SMIA) opgezet in stagevorm. Dit wordt steeds grondig voorbereid. De opvolging en de evaluatie van deze stages verloopt momenteel echter nog onvoldoende kwaliteitsvol om het onderwijsaanbod gepast te kunnen bijsturen. Ook het stagedossier is niet conform de regelgeving. Zowel de activiteitenlijst als de risicoanalyse ontbreekt in het individueel stagedossier en de gegevens betreffende de activiteiten van de stagebegeleiders worden niet vooraf ingebracht in het algemeen stagedossier wat een inbreuk is tegen de regelgeving. Bij een eventuele overgang naar een dagcentrum of volwassenwerking wordt de leerling wel gepast begeleid volgens een individuele en planmatige aanpak die beschreven wordt in een transitieplan.
Inbreuk(en) op regelgeving	De verplichte activiteitenlijst en de risicoanalyse ontbreken in het individueel stagedossier alsook de gegevens betreffende de activiteiten van stagebegeleiders in het algemeen stagedossier zoals verduidelijkt in SO/2002/11 (BuSO).

3.1.1.2 Opleidingsvorm 2 - Beroepsgerichte vorming

Voldoet

De school bereidt de leerlingen in voldoende mate voor op de einddoelstelling, integratie in een beschermd arbeidsmilieu. Ze past het proces van handelingsplanning toe en realiseert hierdoor onderwijs op maat, waarbij het welbevinden van de leerlingen steeds voorop staat.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Actualisering*

In de leerlingendossiers op het digitale schoolplatform is de beginsituatie van alle leerlingen uitgebreid terug te vinden. Veelvuldig multidisciplinair overleg leidt tot een gedetailleerde beeldvorming die voortdurend geactualiseerd wordt. Waar wenselijk worden ook personeelsleden van het Multifunctioneel Centrum (MFC) betrokken in dit overleg. Ook de voorgaande evaluaties zijn voldoende diagnostisch om als beginsituatie te hanteren. Vooral opvoedings- maar zeker ook onderwijsbehoeftes worden ruim voldoende in kaart gebracht. Deze gegevensverzameling leent zich voor een doelenselectie op maat van de individuele leerling.

Doelenselectiefase

*Op maat
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Horizontale en verticale
afstemming*

De doelenselectie binnen de verschillende vakken van de beroepsgerichte vorming zijn goed afgestemd op tewerkstelling in een beschutte werkplaats en zijn opbouwend en evenwichtig verdeeld. De doelen binnen het vak huishoudelijke activiteiten zijn dit veel minder. In deze lessen worden eerder doelen nagestreefd die de eigen huishoudelijke redzaamheid nastreven en zijn dus onvoldoende beroepsgericht. De doelenselectie per groep of per individu gebeurt vanuit een eigen doelenkader dat gelinkt is aan de ontwikkelingsdoelen die door de overheid werden uitgewerkt. In de individuele handelingsplannen zijn doelen op het vlak van beroepsgerichte vorming echter nog zeldzaam. Positief is wel dat voor elke leerling reeds op het einde van de eerste fase een transitieplan wordt opgemaakt samen met de ouders. Hierin wordt de individuele voorbereiding op tewerkstelling opgestart.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Samenwerking ASV-BGV
Vakkenopdeling
Methodiek en werkvormen
Vakgroepwerking
Infrastructuur en uitrusting*

De lessen worden grondig voorbereid. Vakoverschrijdende afspraken worden tijdens de klassenraad besproken en vastgelegd. In de doelenselectie zit een opbouwende lijn. Er bestaan leerlijnen per vak, maar het gebruik hiervan in relatie met het nieuwe digitale planningssysteem is nog onduidelijk. Het werk dat op de school tijdens semi-industriële activiteiten en groenzorg uitgevoerd wordt, sluit goed aan bij wat er in beschutte werkplaatsen aan bod komt. Het werk op verplaatsing is een meerwaarde voor de opleiding. De infrastructuur en de uitrusting voor de beroepsgerichte vorming voldoen. De verschillende planningsdocumenten van de meeste leraren tonen aan dat er voldoende aandacht is voor differentiatie in doelen, methodieken, werkvormen en ondersteuningsmaatregelen.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Flexibiliteit
Methodiek en werkvormen
Individualisatie en differentiatie*

Tijdens de lespraktijk wordt duidelijk voldoende gedifferentieerd en krijgt elke leerling een aanpak op maat. Onderwijzend personeel, paramedici en opvoeders werken nauw samen en spelen flexibel in op actuele noden en zorgvragen. Het team benadert de leerlingen opvallend emancipatorisch, wat maakt dat de oudsten ook als volwassen persoon worden aangesproken. Dit is eveneens een goede voorbereiding op de integratie in het arbeidsmilieu.

Evaluatiefase

*Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Evenwichtig en representatief
Transparantie en normering
Overgangscriteria
Rapportering*

Alle leraren evalueren minimaal twee keer per jaar de door hen geselecteerde doelen in het digitale schoolplatform. Tijdens klassenraden en evaluatiedagen worden de specifieke doelen per leerling door de gehele klassenraad samen besproken en geëvalueerd. Verdere richtlijnen in verband met een mogelijke tussentijdse evaluatie ontbreken nog. Daardoor is de wijze waarop permanent geëvalueerd wordt nog zeer divers. Ook naar de leerlingen toe is dit momenteel weinig transparant. Waar de tussentijdse evaluatie van doelen al elektronisch

gebeurde, is de vaak aanwezige toelichting bij de score een diagnostische meerwaarde om te komen tot een nieuwe zorgvraag en doelenselectie. Het loopbaanoverzicht dat gegenereerd kan worden biedt een goede mogelijkheid om leervorderingen over de jaren heen overzichtelijk in kaart te brengen. Omdat het digitale evaluatiesysteem pas recent in gebruik werd genomen, is dit overzicht nu nog beperkt. De goed uitgewerkte rapporteren bevatten erg veel relevante informatie die leerlingen en ouders laten weten waaraan gewerkt werd en hoever de leerling staat. De school heeft ook duidelijke en zeer concrete overgangscriteria uitgewerkt om een overgangsbepaling te onderbouwen.

Stage Voor elke leerling in de tweede fase van de opleiding worden stages georganiseerd in blokstages. Wanneer mogelijk worden er voor de oudste leerlingen ook stages in de vorm van alternatieven georganiseerd. Dit wordt steeds grondig voorbereid. De opvolging en de evaluatie van deze stages verloopt voldoende kwaliteitsvol om het onderwijsaanbod gepast te kunnen bijsturen. Het stagedossier is niet conform de regelgeving. Zowel de activiteitenlijst als de risicoanalyse ontbreekt in het individueel stagedossier en de gegevens betreffende de activiteiten van de stagebegeleiders worden niet vooraf ingebracht in het algemeen stagedossier wat een inbreuk is tegen de regelgeving.

Inbreuk(en) op regelgeving De verplichte activiteitenlijst en de risicoanalyse ontbreken in het individueel stagedossier alsook de gegevens betreffende de activiteiten van stagebegeleiders in het algemeen stagedossier zoals verduidelijkt in SO/2002/11 (BuSO).

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de instelling toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen vanuit het schoolteam. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. Voor het opmaken van deze plannen is de school momenteel in een overgang naar een nieuw digitaal systeem. Hierdoor zijn deze nog onvoldoende concreet, vooral een duidelijk beeld van de kostprijs en zekerheid over het vereiste budget ontbreken nog. De schoolleiding heeft hier wel een duidelijk zicht op en zal dit laten opnemen in de nieuwe plannen.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting grotendeels opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse werd vastgesteld dat de school voldoende comfortabel is voor de organisatie van onderwijs en begeleiding.

De school voert geen activiteiten uit waarvoor een toelating of erkenning van het voedselagentschap vereist is. Er wordt wel gekookt voor eigen consumptie. Voor de twee leskeukens die door meerdere leerkrachten worden gebruikt, ontbreekt nog een preventief onderhoudsplan.

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het dagelijks onderhoud van de school voorbeeldig verloopt. De tekorten in het onderhoud van de leskeukens door het ontbreken van een onderhoudsplan, werden na een opmerking nog tijdens de doorlichting bijgestuurd.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	neen
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	neen
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiesysteem

- Doelgerichtheid** De school hanteert geïndividualiseerde functiebeschrijvingen voor alle personeelsleden en een uitgeschreven evaluatiereglement voor personeel dat volledig conform de regelgeving is opgesteld. Hier werden ook protocollen aan toegevoegd in verband met de functiebeschrijvingen, de functioneringsgesprekken en de evaluatiegesprekken. Dit reglement bevat duidelijke afspraken en verwachtingen vanuit het beleid om het personeel degelijk in te lichten over de zeer goed uitgewerkte evaluatieprocedure die de school nauwgezet uitvoert.
- Ondersteuning** Een duidelijke meerjarenplanning, een overzichtelijk registratiedocument en de aanwezigheid van alle verslagen tonen aan dat de directeur als eerste evaluator erin slaagt om de procedure daadwerkelijk uit te voeren. Binnen een periode van vier jaar wordt met alle personeelsleden zowel een functionerings- als een evaluatiegesprek gehouden zoals voorgeschreven. Beide gesprekken verlopen volgens een vast stramien en leiden telkens tot eenduidige verslagen die door beide partijen ondertekend en bewaard worden.
Elk functioneringsgesprek wordt voorafgegaan door een aangekondigd klasbezoek waarbij de directeur persoonlijk een les bijwoont, deze schriftelijk beoordeelt en bespreekt met het betrokken personeelslid. Deze klasbezoeken en de wijze waarop de schoolleiding steeds nauw betrokken is bij het lesgebeuren zorgen ervoor dat de directeur een zeer goed zicht heeft op het pedagogisch handelen van de personeelsleden. Tijdens de gesprekken is er steeds ruimte voor zelfevaluatie en waar mogelijk wordt rekening gehouden met de wensen van het personeelslid inzake het eigen traject.
- Doeltreffendheid** De verslagen van functioneringsgesprekken bevatten steeds duidelijke afspraken over het engagement dat van personeelsleden verwacht wordt en de wijze waarop zij het eigen functioneren binnen de school kunnen verbeteren. Ook positieve feedback wordt niet vergeten om te borgen wat goed is. De aandacht voor doeltreffendheid blijkt uit de gepaste opvolging van deze afspraken tijdens evaluatiegesprekken en de wijze waarop de directeur deze afspraken overzichtelijk bundelt, personeelsleden tussentijds opvolgt en hen ondersteunt waar nodig.
Heel wat voorgelegde verslagen bevatten bovendien ook afspraken over een engagement dat de schoolleiding aangaat, naar aanleiding van een gesprek, om haar eigen werking bij te sturen of de ondersteuning van personeelsleden te optimaliseren.
- Ontwikkeling** Zowel de procedure als de uitvoering ervan in deze school gelden als een voorbeeld van goede praktijk. De schoolleiding hanteert deze procedure op een stimulerende wijze om personeelsleden in hun pedagogisch handelen te versterken of bij te sturen.

4.2 Afstemming met partners

- Doelgerichtheid** De school schenkt doelbewust veel aandacht aan de samenwerking met externe partners. Ze tracht haar werking wat betreft de interne en semi-interne leerlingen optimaal af te stemmen op de werking van het Multi Functioneel Centrum dat op dezelfde campus gelegen is. Ook de samenwerking met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding draagt bij tot een goede begeleiding op maat van de leerlingen. Naast deze twee belangrijke partners wordt er ook goed samengewerkt met diverse andere externe diensten.
- Ondersteuning** De school voorziet in voldoende middelen en tijd om de samenwerking met andere partners te faciliteren. Ook het ter inzage stellen van het digitale leerlingvolgsysteem draagt bij tot een optimale onderlinge afstemming van de begeleiding.
- Doeltreffendheid** De samenwerking met de externe partners wordt op regelmatige basis gezamenlijk geëvalueerd. Dit leidt tot de nodige bijstellingen om de doeltreffendheid van de samenwerking te verhogen.
- Ontwikkeling** De school werkt samen met haar externe partners aan het voorbereiden van de afstemming op nieuwe doelgroepen die mogelijk in de school zullen begeleid worden. Ook wat betreft deskundigheidsbevordering wordt waar mogelijk samengewerkt.

4.3 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school heeft een duidelijke visie op het handelingsplanmatig werken binnen haar eigen werking, deze zit vervat in diverse visieteksten in het schoolwerkplan. In deze visieteksten hecht de school bewust veel belang aan onderwijs op maat. De doelgerichtheid van dit proces blijkt ook uit de vele kwaliteitsverbeteringen die de school de laatste jaren doorvoerde. Er is in goede mate aandacht voor de onderwijs- en opvoedingsbehoeften, voor het multidisciplinair overleg en voor de betrokkenheid van de ouders bij de handelingsplanning.
- Ondersteuning** Om het cyclische proces van handelingsplanning te realiseren werd recent overgeschakeld op een nieuw elektronisch platform. Dit platform is pas sinds dit jaar volledig operationeel. Om het handelingsplanmatig handelen te ondersteunen voorziet de school zeer gebruiksvriendelijke en duidelijk richtinggevende documenten. Om de diverse documenten correct te laten gebruiken werden voldoende richtlijnen uitgewerkt, zowel op technisch als inhoudelijk vlak. De orthopedagoge van de school biedt ook persoonlijke ondersteuning waar nodig. Er is een degelijke organisatie van de klassenraden met frequent geplande multidisciplinaire leerlingenbesprekingen.
- Doeltreffendheid** De handelingsplanmatige aanpak van de leerbegeleiding wordt permanent bewaakt door de schoolleiding. Dankzij het transparante digitale systeem worden tekortkomingen snel opgemerkt en bijgestuurd. Ook tijdens functionerings- en evaluatiegesprekken komt de handelingsplanmatige aanpak en de registratie hiervan in het leerlingvolgsysteem aan bod.

Ontwikkeling Een analyse van de planningsdocumenten over de jaren heen toont aan dat er op schoolniveau een grote gedrevenheid is om de handelingsplanmatige aanpak te optimaliseren. Er is een goede tendens om het planningssysteem te vereenvoudigen en toch meer en beter onderwijs op maat te realiseren. De nieuwe wijze van evalueren in het leerlingvolgsysteem zorgt voor een nog bruikbaarere bron om er de nieuwe doelenselectie op af te stemmen. Momenteel bereidt de school zich voor op een optimale afstemming van haar onderwijsaanbod op de nieuwe doelgroepen die zich vanaf volgend schooljaar mogelijk zullen inschrijven.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school wordt geleid door het beleidsteam dat bestaat uit de directeur, de orthopedagoge en de coördinator voor opleidingsvorm één. Zij zijn steeds nauw betrokken bij het dagelijkse schoolgebeuren en staan op een deskundige manier in voor de opvolging en de organisatie ervan. Belangrijke beleidsbeslissingen worden binnen dit team genomen op basis van overleg, maar de directeur draagt de volle verantwoordelijkheid voor de genomen beslissingen. De wijze waarop de personeelsevaluatie verloopt is een voorbeeld van goede praktijk.
- Visieontwikkeling** Voor de meeste belangrijke aspecten van het schoolgebeuren zijn duidelijke visieteksten uitgeschreven. Hierbij is de samenhang en de gelijkgerichtheid met de visie van het MFC vaak het uitgangspunt om het zorgcontinuüm tussen de school en het internaat te bewaken, wat de leerlingen ten goede komt. Vanuit zowel de personeelsvergaderingen als vanuit de werkgroepen is er de mogelijkheid voor het personeel om inbreng te hebben in de vormgeving van verschillende visieteksten. Daarnaast houdt de schoolleiding zoveel mogelijk rekening met de aanbevelingen en bemerkingen van het personeel in verband met het pedagogisch aanbod en de organisatie van het lesgebeuren. Dit bevordert de gedragenheid van de schoolvisie en de gelijkgerichtheid van het team.
Alle visieteksten, procedures en richtinggevende documenten zijn overzichtelijk samengebracht in een zeer goed uitgewerkt schoolwerkplan dat als leidraad voor de gehele schoolwerking dienen kan.
- Besluitvorming** Het beleidsvoerend vermogen van de school wordt gekenmerkt door een schoolleiding die voldoende richtinggevend is vanuit een duidelijke visie, maar die steeds open staat voor verandering en de inbreng van anderen. Alle wettelijke overlegorganen zijn aanwezig. De bestaande leerlingenraad werd recent opgesplitst per opleidingsvorm, om de inbreng van opleidingsvorm één die nog beperkt was te verhogen. Alle personeelsleden maken deel uit van minstens één van de vele werkgroepen die mee vorm geven aan het schoolbeleid. Op deze wijze tracht de directie te komen tot een participatieve besluitvorming. Ook de vele formele en informele overlegmomenten tijdens en buiten de schooluren hebben een gunstige invloed op de gelijkgerichtheid en op de uitwisseling van informatie die noodzakelijk is om op een efficiënte wijze tot gedragen beslissingen te komen. Om een participatieve besluitvorming verder te verankeren, heeft de school zopas het initiatief genomen om een nieuwe pedagogische raad samen te stellen en weer op te starten.

Kwaliteitszorg De school ondernam reeds heel wat goede initiatieven om de kwaliteit van haar eigen werking te bewaken en bij te sturen. Bevindingen uit een Quicksan en verschillende formele bevestigingen bij het personeel en leerlingen werden samengebracht. Deze resulteerden in duidelijke werkpunten en verbeteracties die reeds werden uitgevoerd. Zo werd onder meer de organisatie van de klassenraad en de werking van de werkgroepen recent bijgestuurd. De meeste verbeterpunten uit de vorige doorlichting werden eveneens aangepakt. Positief is de wijze waarop de school bij aanvang van een nieuw schooljaar rekening houdt met de inbreng, de evaluatiegegevens en de prioriteiten die het schoolteam naar voor schuift op basis van een evaluatie van het afgelopen schooljaar. Dit leidt tot zowel pedagogisch inhoudelijke, logistieke als organisatorische veranderingen die het verhogen van de onderwijskwaliteit nastreven.

Er is echter nog geen systematische en integrale aanpak waarbij alle aspecten van de schoolwerking op een cyclische wijze onder de loep worden genomen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De handelingsplanmatige aanpak in opleidingsvorm 1 en in de Beroepsgerichte Vorming van opleidingsvorm 2.
- Het multidisciplinair selecteren van individuele en overkoepelende (specifieke) doelstellingen voor alle leerlingen in beide opleidingsvormen.
- De rapportering in beide opleidingsvormen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatie van het personeel.
- De samenwerking met externe partners.
- Het bewaken van de handelingsplanmatige aanpak.

Wat betreft het algemeen beleid

- De kwaliteitsbewaking van de eigen schoolorganisatie en de bereidwilligheid om de eigen werking voortdurend bij te sturen waar nodig.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De registratie van de permanente en tussentijdse evaluatie in opleidingsvorm 1 en 2.
- De opvolging en de evaluatie van de Sociaal Maatschappelijke Activiteiten in stagevorm in opleidingsvorm 1.
- Het nastreven van arbeidsgerichte doelen binnen alle vakken van de beroepsgerichte vorming in opleidingsvorm 2.
- De vastgestelde tekorten op het vlak van Bewoonbaarheid, Veiligheid en Hygiëne opnemen in een concreet globaal preventieplan en het jaaractieplan.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- Het stagedossier in beide opleidingsvormen aanvullen conform de regelgeving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart TABRUYN de inspecteur-verslaggever	Stef VAN HOOF de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	